

I. Spremembe ZDDV-1C	2
<u>1. Splošno</u>	<u>2</u>
I. Bistvene spremembe in dopolnitve ZDDV-1	3
<u>2. Vsebina in obseg zakona</u>	<u>3</u>
3. Davčni zavezanci.....	4
4. Obdavčljive transakcije	6
5. Oprostitve DDV	7
6. Kraj obdavčljivih transakcij	9
7. Vračilo DDV	12
8. Stopnje DDV	13
9. Davčna osnova	14
10. Obdavčljiv dogodek in obveznost obračuna DDV.....	15
11. Odbitek DDV	16
12. Obračun DDV	18
13. Obveznost plačila	19
14. Rekapitulacijsko poročilo.....	21
15. Kazenske določbe.....	22

I. Spremembe ZDDV-1C

1. Splošno

Državni zbor Republike Slovenije je na 21. seji dne 19. 10. 2010 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju ZDDV-1C), ki bo začel veljati 1. 1. 2011. Zakon je bil objavljen v Ur.l. RS št. 85/10 z dne 29. 10. 2010.

1.1. Zakaj spremembe in dopolnitve ZDDV-1C

V ZDDV-1C prenesena:

- Direktiva Sveta 2009/162/EU z dne 22. decembra 2009 o spremembi nekaterih določb Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost, ki mora biti uveljavljena s 1. januarjem 2011;
- Direktiva Sveta 2010/23/EU z dne 16. marca 2010 o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost v zvezi z neobvezno in začasno uporabo mehanizma obrnjene davčne obveznosti za opravljanje nekaterih storitev, doveztnih za goljufije, ki je začela veljati 9. aprila 2010 in se uporablja do 30. junija 2015;
- uskladitev z Direktivo Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost v zvezi s stopnjo DDV od stanovanjske gradnje za trg in v zvezi z obravnavo storitev javnih poštних služb;
- z ZDDV-1B so bila uveljavljena nova pravila o kraju opravljanja storitev, ki so začela veljati 1. januarja 2010. S tem zakonom pa se v ZDDV-1 prenašajo tiste določbe Direktive Sveta 2008/8/ES, ki morajo biti uveljavljene s 1. januarjem 2011. Spremembe se nanašajo na 53. in 54. člen Direktive Sveta 2006/112/ES, ki opredeljujeta kraj opravljanja storitev s področja kulture, umetnosti, športa, znanosti, izobraževanja, zabavnih in podobnih prireditel, kot so sejmi in razstave.
- Poleg 53. in 54. člena Direktive Sveta 2008/8/ES je treba v ZDDV-1 prenesti še določbe Direktive Sveta 2009/69/ES z dne 25. junija 2009 o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost glede davčne utaje, povezane z uvozom, ter Direktive Sveta 2009/162/EU z dne 22. decembra 2009 o spremembi nekaterih določb Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost, ki morajo biti uveljavljene s 1. januarjem 2011.

I. Bistvene spremembe in dopolnitve ZDDV-1

2. Vsebina in obseg zakona

V ZDDV-1C se beseda »Skupnost« v različnih sklonih nadomesti z besedo »Unija« v različnih sklonih, zato se v ta namen spremenijo določbe (členi) zakonskih določil, ki vsebujejo to besedo.

Sprememba poimenovanja Unija je posledica uveljavitve Lizbonske pogodbe, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti

3. Davčni zavezanci

3.1. Davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji

Tuja oseba, ki skladno s predpisi ni dolžna ustanoviti podružnice v Sloveniji, a hkrati izpolnjuje pogoje za identifikacijo za namene DDV, lahko v Sloveniji pridobi ID za namene DDV in tako v svojem imenu izpolnjuje davčne obveznosti.

Lahko pa imenuje davčnega zastopnika, da ta namesto nje izpolnjuje davčne obveznosti v Sloveniji.

V zvezi z uporabo oprostitve za uvoz blaga, ki mu sledi dobava ali prenos tega blaga v drugo državo članico, se bo moral uvoznik iz druge države članice po 1. 1. 2011 identificirati za namene DDV v Sloveniji oz. bo za izpolnjevanje svojih obveznosti lahko imenoval tudi davčnega zastopnika, kot osebo, ki je dolžna plačati DDV v skladu z ZDDV-1.

Uvoz blaga, ki mu sledi oproščena dobava blaga v drugo državo članico ali prenos tega blaga v drugo državo članico (1. in 4. točka 46. člena ZDDV-1), je oproščen plačila DDV. V določbah ZDDV-1 C (2. odst. 50. člena) je določeno, da mora uvoznik za uveljavitev oprostitve v trenutku uvoza carinskemu organu predložiti svojo identifikacijsko številko za DDV ali identifikacijsko številko svojega davčnega zastopnika, identifikacijsko številko prejemnika blaga v drugi državi članici ter dokaz, da je uvoženo blago namenjeno dobavi iz Slovenije v drugo državo članico. Na ta način je omogočeno enotno izvajanje te oprostitve na ozemlju Unije.

Po pojasnilu zakonodajalca gre za poenostavljen postopek za davčnega zavezanca, ki nima sedeža v Sloveniji, da mu v trenutku uvoza blaga v Slovenijo ni potrebno plačati DDV od uvoza blaga, če lahko dokaže, da bo to blago prepeljano prejemniku iz druge države članice. Po splošni ureditvi bi namreč moral tak davčni zavezanec obračunati DDV od uvoza blaga, ki bi ga uveljavljal kot odbitek DDV in zahteval vračilo po obračunu DDV. Pri dobavi ali prenosu tega blaga v drugo državo članico pa bi uveljavljal oprostitvev plačila DDV od dobave blaga v drugo državo članico.

V ta namen je spremenjena tudi določba pravilnika, 80. člen (2. odstavek 50. člena ZDDV-1). Po tem določilu tako velja, da davčni zavezanec, ki uveljavlja tako oprostitvev pri uvozu blaga, v carinski deklaraciji navede svojo identifikacijsko številko za DDV, ki jo izda davčni organ v Sloveniji, ali identifikacijsko številko za DDV svojega davčnega zastopnika, ki je dolžan plačati DDV, ki jo izda davčni organ v Sloveniji; identifikacijsko številko za DDV prejemnika blaga, ki mu je blago dobavljeno v skladu s 1. točko 46. člena tega zakona (oproščena dobava blaga), izdano v drugi državi članici, ali svojo identifikacijsko številko za DDV, izdano v državi članici, v kateri se odpošiljanje ali prevoz blaga konča, če je blago predmet prenosa v skladu s 4. točko 46. člena (prenos blaga v drugo državo članico) tega zakona.

Kot dokaz, da je uvoženo blago namenjeno, da se odpelje ali odpošlje iz Slovenije v drugo državo članico, predloži ustrezno prevozno listino glede na vrsto prevoza ali drug ustrezn dokument, iz katerega mora biti nedvoumno razvidno, da je namembni kraj tega blaga druga država članica.

V ta namen je dopolnjeno tudi rekapitulacijsko poročilo (od 1. 1. 2011 dalje predpisan nov obrazec RP-O), v katerega davčni zavezanec vpisuje tudi podatke o skupni vrednosti dobav blaga po carinskih postopkih 42 (*sprostitev v prost promet za blago, ki je oproščeno DDV v okviru davčne dobave v drugo državo članico*) in 63 (postopek ponovnega uvoza s hkratno sprostitevjo v prost promet za blago, ki je oproščeno plačila DDV v okviru davčne dobave v drugo državo članico).

3.2. Identifikacija za namene DDV- Obveznost prijavljanja po ZDDV-1C

Po določbah ZDDV-1C od 1. 1. 2011 dalje velja, da mora davčni zavezanec predložiti prijavo oz. zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV v elektronski obliki. Vsebina in natančnejši pogoji za predložitev zahtevka so določeni v Pravilniku, in sicer še vedno velja, da se zahtevek vloži na obrazcu DDV-P2, ki je sestavni del tega pravilnika. Obrazec DDV-P2 se vloži preko sistema eDavki (*ne več preko davčnega urada, kjer je davčni zavezanec vpisan v davčni register!!!*).

Po 1. 1. 2011 po novih določbah pravilnika velja, da davčni zavezanec, ki ga je davčni organ identificiral s posamično identifikacijsko številko za DDV, ker je kot tak prejemal oz. je opravljal storitve, za katere je kot plačnik DDV določen naročnik storitev (1. odst. 25. člena ZDDV-1), in izpolnjuje pogoje za prenehanje identifikacije za namene DDV, na njegovo zahtevo preneha identifikacija za namene DDV.

4. Obdavčljive transakcije

Po 1. odstavku 1. člena Direktive Sveta 2009/162/EU, kar je preneseno tudi v ZDDV-1C, se za trošarinske izdelke ne šteje plin, dobavljen po sistemu za zemeljski plin, vzpostavljenem na ozemlju Unije ali po kateremkoli omrežju, povezanem s takim sistemom.

Električna energija, plin, energija za ogrevanje in hlajenje in podobno se štejejo za blago.

Za trošarinske izdelke se štejejo energenti, alkohol in alkoholne pijače ter tobačni izdelki, kot so določeni z veljavno zakonodajo Unije.

5. Oprostitve DDV

5.1. Oproščene dejavnosti v javnem interesu – poštne storitve

Po 1. 1. 2011 je v ZDDV-1C uvedena oprostitvev plačila DDV od izvajanja univerzalne poštne storitve, kot je opredeljena z Zakonom o poštnih storitvah (Uradni list RS, št. 51/09), s katerim se v pravni red Republike Slovenije po navedbah zakonodajalca prenaša Poštna direktiva.

Univerzalna poštna storitev je določena v 3. členu Zakona o poštnih storitvah, ki v pravni red Republike Slovenije prenaša 3. člen navedene direktive, in sicer oprostitvev plačila DDV po ZDDV-1C (42. člen, 17. točka) velja za:

- *izvajanje univerzalne poštne storitve v celoti ali delno, kot je opredeljena v zakonu, ki ureja poštne storitve, ter dobavo blaga, ki je z njo neposredno povezana. Oprostitvev se ne nanaša na storitve in z njimi neposredno povezane dobave blaga, ki jih izvajalci univerzalne poštne storitve opravijo v skladu s pogoji, o katerih je bilo z uporabniki teh storitev posebej dogovorjeno.*

Med storitve, ki spadajo v univerzalno poštno storitev, se uvrščajo storitve iz nabora univerzalne poštne storitve po zakonu, ki ureja poštne storitve, katere izvaja izvajalec univerzalne poštne storitve, ki je to pravico pridobil na podlagi imenovanja s strani Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije.

Oprostitvev plačila DDV se ne nanaša na storitve in z njimi neposredno povezane dobave blaga, kadar je izpolnjen en ali več naslednjih pogojev:

- je njihova izvedba posledica individualnega dogovora o vsebini pogodbe;
- je njihova izvedba dogovorjena na podlagi splošnih pogojev ob hkrati dogovorjenih drugačnih pogojih prenosa ali po nižjih cenah, kot so sicer v skladu z enotno tarifo na podlagi zakona, ki ureja poštne storitve, dostopne drugim uporabnikom.

Oprostitvev plačila DDV velja tudi za dobave poštnih znamk po nominalni vrednosti, ki se v Sloveniji uporabljajo kot plačilo za navedene poštne storitve. Po navedbah zakonodajalca je s to dopolnitvijo opravljena dokončna uskladitev z določbama Direktive Sveta 2006/112/ES, ki države članice zavezuje, da v zvezi z navedenimi storitvami in poštnimi znamkami določijo oprostitvev plačila DDV.

Kot univerzalna storitev v skladu s 3. členom Zakona o poštnih storitvah se izvajajo naslednje poštne storitve: sprejem, usmerjanje, prevoz in dostava poštnih pošilk do mase 2 kg, sprejem, usmerjanje, prevoz in dostava poštnih paketov do mase 10 kg, storitev priporočene in vrednostne poštne pošiljke in prenos poštnih pošilk za slepe in slabovidne.

Zakonodajalec je uvedbo oprostitvev plačila utemeljil s sodbo Sodišča Evropskih skupnosti z dne 23. aprila 2009 v zadevi C-357/07, TNT Post UK. V izreku navedene sodbe je določeno, da je pojem »javne poštne storitve« iz a) točke prvega odstavka 132. člena Direktive Sveta 2006/112/ES, v kateri je zajeta omenjena oprostitvev plačila DDV, treba razlagati tako, da zajema javne in zasebne izvajalce, ki v državah članicah v celoti ali delno zagotavljajo

univerzalno poštno storitev, kot je določena s 3. členom Direktive 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštne storitve v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve (UL L št. 15 z dne 21. 1. 1998, str. 14), kot je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2008/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o spremembi Direktive 97/67/ES glede popolnega oblikovanja notranjega trga poštne storitve v Skupnosti (UL L št. 52 z dne 27. 2. 2008, str. 3).

V skladu z (a) točko prvega odstavka 132. člena Direktive Sveta 2006/112/ES so davka oproščene vse tiste storitve in dobave blaga v zvezi z opravljanjem teh storitev, razen prevoza potnikov in telekomunikacijskih storitev, ki jih izvajajo javne službe kot take, in sicer na podlagi svojega statusa izvajalca, ki v državi članici v celoti ali delno zagotavlja univerzalno poštno storitev.

Zakonodajalec zaključuje, da je navedena sprememba zakona v zvezi z obravnavo storitev javnih poštne služb nujna tudi zaradi uradnega opomina, ki ga je Evropska komisija dne 28. junija 2010 posredovala Sloveniji zaradi domnevne neizpolnitve obveznosti v zvezi s prenosom a) točke prvega odstavka 132. člena Direktive Sveta 2006/112/ES.

5.2. Oporstitev plačila DDV za skupna podjetja

Po 1. 1. 2011 se uvaja oprostitev plačila DDV za skupna podjetja, ki so ustanovljena na podlagi 171. člena Pogodbe o Evropski uniji. Skupna podjetja se tako obravnavajo enako kot mednarodne organizacije, če jih je ustanovila Evropska unija (Evropska unija, Evropska skupnost za atomsko energijo, Evropska centralna banka, Evropska investicijska banka). VZDDV-1C je preneseno besedilo 11. odst. 1. člena Direktive Sveta 2009/162/EU.

Zakonodajalec navaja, da oprostitev plačila DDV za skupna podjetja, ustanovljena na podlagi 171. člena Pogodbe o Evropski uniji, katerih naloga je izvajanje politike Unije, sledi načelu nevtralnosti. V zvezi s podjetji, ustanovljenimi na ravni Unije, je namreč treba v podporo prizadevanjem Unije na področju raziskav upoštevati njihov skupnostni značaj in poseben način njihovega financiranja. Ta podjetja nimajo pravice do odbitka DDV, ker ne opravljajo obdavčene dejavnosti, zato je treba obdavčitev teh nakupov preprečiti.

6. Kraj obdavčljivih transakcij

6.1. Kraj dobave blaga

6.1.1. dobava plina po sistemu za zemeljski plin, dobava električne energije in energije za ogrevanje ali hlajenje po omrežjih daljinskega ogrevanja in hlajenja

Po 1. 1. 2011 se spreminja besedilo 22. člena ZDDV-1, dobava plina po sistemu za zemeljski plin, dobava električne energije in energije za ogrevanje ali hlajenje po omrežjih daljinskega ogrevanja in hlajenja.

Kraj obdavčljivih transakcij pri dobavi plina sistemu za zemeljski plin, dobavi električne energije in energije za ogrevanje in hlajenje po omrežjih daljinskega ogrevanja in hlajenja je določen tako, kot je določeno za dobavo plina in električne energije po distribucijskih sistemih; vedno velja obdavčitev po kraju »končne« porabe. DDV po principu »reverse charge« plača kupec po pravilih svoje države. Plačnik DDV je tako določen podobno kot pri dobavah blaga znotraj Unije.

Ta dobava se obdavčuje po:

- kraju, kjer ima sedež kupec (preprodajalec), katerega osnova dejavnost je preprodaja, lastna poraba je neznatna;
- kraju, kjer pridobitelj dejansko rabi in porabi blago (promet z električno energijo se obravnava kot promet blaga).

Zaradi zagotavljanja nevtralnosti plačila DDV se oprostitev plačila DDV uporablja tako pri uvozu zemeljskega plina v sistem za zemeljski plin s plovila, namenjenega za prevoz plina, kot pri uvozu plina po pridobivalnem plinovodnem omrežju, uvozu električne energije ali energije za ogrevanje ali hlajenje po omrežjih daljinskega ogrevanja ali hlajenja.

6.2. Kaj opravljanja storitev

6.2.1. storitve s področja kulture, umetnosti, športa, izobraževanja, zabavnih in podobnih prireditvev

Po 1. 1. 2011 se spreminja kraj opravljanja storitev v zvezi z vstopninami za kulturne, umetnostne, športne, znanstvene, izobraževalne, zabavne ali podobne prireditve, kot so sejmi in razstave, vključno s pomožnimi storitvami, povezanimi z vstopninami (29. člen ZDDV-1C), opravljene davčnim zavezancem.

Določeno je, da je kraj opravljanja storitev v zvezi z vstopninami za kulturne, umetnostne, športne, znanstvene, izobraževalne, zabavne ali podobne prireditve, kot so sejmi in razstave, vključno s pomožnimi storitvami, povezanimi z vstopninami za prireditve, ki se opravijo davčnemu zavezancu, kraj, kjer te prireditve dejansko potekajo.

Če je prejemnik omenjenih storitev oseba, ki ni davčni zavezanec, je kraj opravljanja storitev še nadalje kraj, kjer se te storitve dejansko izvajajo.

Pri vstopninah za našete prireditve, ki se opravijo davčnim zavezancem, se za kraj opravljanja storitev šteje kraj, kjer prireditve dejansko poteka, medtem ko se pri drugih storitvah, povezanih s temi dejavnostmi oseb, ki je davčni zavezanec, uporabi splošno pravilo, to je kraj, kjer ima sedež prejemnik storitev.

Primer 1:

Slovensko podjetje s slovensko ID za DDV (ID ni relevantna) v Italiji organizira izobraževanje za slovenskega naročnika z ID za namene DDV (ID v tem primeru ni relevantna).

Po 1. 1. 2011 za te storitve veljajo splošna določila 1. odst. 25. člena ZDDV-1, tj. obdavčitev po sedežu naročnika. Ker imata tako izvajalec kot naročnik sedež v Sloveniji, bo izvajalec te storitve obdavčil z 20% DDV, ne glede na to, da izobraževanje poteka izven Slovenije.

V kolikor je naročnik teh storitev italijansko podjetje (davčni zavezanec), slovensko podjetje za izvajane storitve izobraževanja v Italiji ne bo zaračunalo DDV, niti se mu v ta namen ni potrebno identificirati za namene DDV v Italiji.

Po 1. 1. 2011 so tudi storitve izobraževanja obdavčene po splošnih določbah določanja kraja opravljanja storitev in tako za te storitve ne veljajo posebnosti, kot so veljate do tega datuma. Velja 1. odst. 25. člena ZDDV-1.

Prav tako, v kolikor je organizator izobraževanja italijansko podjetje, naročnik teh storitev pa je slovensko podjetje, je ta tudi plačnik DDV. Tako po 1. 1. 2011 tudi tako prejete storitve izobraževanja zapadejo samoobdavčitvi.

Primer 2:

Slovensko podjetje se udeleži sejma v Madridu. Za ogled sejma kupi določeno število vstopnic.

Sejemske vstopnice so obdavčene z DDV (ker sejem poteka v Španiji, je zaračunan španski DDV) in ima v ta namen slovensko podjetje pravico do vračila tako plačnega DDV v Španiji.

Primer 3:

Slovensko gledališče organizira predstavo v Londonu. Za ogled predstave se prodajajo vstopnice, obdavčene z angleškim davkom.

V kolikor te vstopnice prodaja slovensko podjetje, ki se šteje kot organizator, se je po našem mnenju v ta namen dolžan identificirati v Angliji, ker le tako lahko prodaja vstopnice z zaračunanim davkom, kot to predpisuje Direktiva sveta 2008/8/ES.

6.2.2. Opravljanje storitev osebam, ki niso davčni zavezanci in imajo sedež zunaj Unije: 30.d člen

Kraj opravljanja v tem določilu naštetih storitev (storitve prenosa in odstopa avtorskih pravic, patentov, licenc, blagovnih znamk in podobnih pravic; storitve oglaševanja; storitve svetovalcev, inženirjev, svetovalnih pisarn, odvetnikov, računovodij in druge podobne storitve ter obdelava podatkov in dajanja informacij; obveznosti v zvezi s prenehanjem ali opustitvijo, v celoti ali deloma, poslovne dejavnosti ali pravice iz tega člena; bančne, finančne in zavarovalne transakcije, vključno s pozavarovanjem, razen najema sefov; storitve posredovanja osebja; storitve dajanja premičnin v najem, razen vseh vrst prevoznih sredstev; storitve zagotavljanja dostopa do distribucijskih sistemov za zemeljski plin in električno energijo ter prevoz ali prenos po teh sistemih in opravljanje drugih, s tem neposredno povezanih storitev; storitve telekomunikacij; storitve radijskega in televizijskega oddajanja; elektronsko opravljene storitve, zlasti tiste iz Priloge I a tega zakona) osebi, ki ni davčni zavezanec in ima sedež oz. stalno prebivališče ali običajno prebiva zunaj Unije, je kraj, kjer ima ta oseba sedež, stalno oz. običajno prebivališče.

V kolikor se v tem določilu naštete storitve opravijo osebam, ki niso davčni zavezanci in imajo sedež zunaj Unije, storitev pa opravi davčni zavezanec v Uniji, se kot kraj obdavčitve šteje kraj izvajalca storitev. V primeru, da te storitve opravi davčni zavezanec izven Unije osebam, ki niso davčni zavezanci in imajo sedež v Uniji, te storitve kot take niso predmet DDV v Uniji.

Po 1. 1. 2011 (določeno v ZDDV-1C) je uporaba pravila obrnjene davčne obveznosti obvezna pri dobavi plina po vseh sistemih (ne zgolj za plin in elektriko) za zemeljski plin, dobavi električne energije in energije za ogrevanje in hlajenje po omrežjih daljinskega ogrevanja in hlajenja.

7. Vračilo DDV

7.1. Vračilo davčnim zavezancem s sedežem v drugi državi članici

Po ZDDV-1C se podaljšuje rok za oddajo zahtevka za leto 2009 iz 30. septembra na 31. 3. 2011. Podlaga je Direktiva Sveta 2010/66/EU, ki je bila sprejeta 14. oktobra 2010, v skladu s katero se zahtevki za vračilo DDV, ki se nanašajo na obdobja vračila v letu 2009, državi članici sedeža predložijo najpozneje 31. marca 2011.

7.1.1. Izdaja osločbe DURS

V ZDDV-1 C je dodana določba, ki DURS omogoča izdajo odločbe s skrajšano obrazložitvijo, ko ta odloča o zahtevku za vračilo, ki ga predloži davčni zavezanec s sedežem v drugi državi članici oziroma davčni zavezanec s sedežem v tretji državi prek portala davčne uprave. Skrajšana obrazložitev se lahko uporabi v odločbah, ko je zahtevku v celoti ugodeno, in tudi v odločbah, s katerimi se zahtevek zavrne ali delno zavrne. Navedena možnost po navedbah zakonodajalca pomeni poenostavitev za davčne zavezance, še zlasti ob zavrnitvi ali delni zavrnitvi, ko mora biti obrazložitev zelo enostavna, tako da zavezanec, ki ne razume slovenskega jezika, kljub temu razbere, da mu je bil zahtevek zavrnjen, in iz katerih razlogov. Odločba mora biti zato čim krajša in enostavna, brez obširnih obrazložitvev in utemeljevanj, saj bo le tako zavezanec lahko razumel odločbo slovenskega davčnega organa in učinkovito uveljavljal svoje pravice ob zavrnitvi ali delni zavrnitvi zahtevka.

8. Stopnje DDV

Dopolnjeno, 18. november 2010

8.1. Obdavčitev gradbenih storitev in s tem povezana dejavnost (prodaja, najem in posredovanje nepremičnin)

Po 1. 1. 2011 se črta 3. odst. 41. člena ZDDV-1. Od stanovanjskih objektov (prodaja), ki niso del socialne politike, se ukinja nižja 8,5% stopnja DDV in velja splošna, 20% davčna stopnja.

Nižja stopnja DDV bo veljala zgolj za prodajo stanovanj, vključno z njegovo gradnjo, obnovo in popravili, ki so del socialne politike. Za tako stanovanje se šteje stanovanje, če v večstanovanjski stavbi ne presega 120 m² oz. v enostanovanjski stavbi ne presega 250 m² uporabne površine stanovanjskega objekta. Uporabna površina je seštevok površine bivalnih prostorov.

Natančnejša razmejitev enostanovanjskih in večstanovanjskih stavb, vključno z opredelitvijo uporabne površine, ki se upošteva pri ugotavljanju izpolnjevanja pogoja iz prejšnjega odstavka, je določena z enotno klasifikacijo vrst objektov (CC-SI), ki je uvedena na podlagi predpisov o graditvi objektov.

Podatki o uporabni površini so dostopni na spletnih straneh Geodetske uprave RS <http://prostor3.gov.si/javni/javniVpogled.jsp?rand=0.6769037700143695#top> ali pa si podatke dobite iz gradbenih načrtov naročnikov.

Pri obnovi in popravilu zasebnih stanovanj, razen materialov, ki so bistveni del vrednosti dobave, pa se bo še naprej uporabljala nižja stopnja DDV na podlagi (11a) točke, ki velja od 1. 1. 2010, skladno z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 85/09; ZDDV-1B), uporablja pa se od 1. 1. 2011 dalje. Uporaba nižje davčne stopnje bo odvisna od razmerja med materialom in vrednostjo storitve.

Od opravljene storitve, pri kateri dobava gradbenih materialov presega 50 % (zakon govori o pretežni vrednosti in bo razmerje določeno s posebnim pravilnikom) celotne vrednosti opravljene storitve, brez DDV, se **obračunava DDV po splošni stopnji**.

9. Davčna osnova

Davčna osnova pri ponovnem uvozu blaga – vrednost popravila: z ZDDV-1C je po 1. 1. 2011 po pojasnilih zakonodajalca zagotovljena enaka DDV obravnava teh transakcij, ne glede na to, ali je oplemenitenje opravljeno na ozemlju Slovenije ali zunaj Unije.

Za povezane osebe ZDDV-1 določa (36.a člen), da je davčna osnova za obračun DDV od dobav blaga in storitev tržna vrednost, ki se po 1.1.2011 uporabi tudi kadar imajo te osebe kot naročniki, sedež v tretjih državah.

10. Obdavčljiv dogodek in obveznost obračuna DDV

Davčni zavezanec, ki je identificiran za namene DDV in je določen kot plačnik DDV na podlagi 76.a člena ZDDV-1, mora obračunati DDV tudi od danih predplačil na dan izvršitve predplačila.

Od 1. 1. 2011 dalje je ta določba navedena v ZDDV-1C, dodan je nov 33.a člen (predplačila pri opravljanju dobav blaga in storitev po 76.a členu ZDDV-1), določba 36.c člena Pravilnika pa je posledično črtana.

11. Odbitek DDV

11.1. Obseg pravice: 63. člen ZDDV-1, uporaba blaga in storitev za namene obdavčenih transakcij

Po 1. 1. 2011 ZDDV-1C na novo uvaja 63.a člen, ki pojasnjuje uveljavljanje pravice za nepremičnine. Ta člen določa takojšnji odbitek DDV za nabavo nepremičnine in z nepremičnino povezanih izdatkov, ki je namenjena poslovni in neposlovni rabi.

Po navedbah zakonodajalca določba sledi temeljnemu pravilu glede pravice do odbitka DDV, da ta pravica velja samo, če davčni zavezanec uporablja blago in storitve za poslovno dejavnost.

63.a člen se tako glasi:

(1) Davčni zavezanec, ki nepremičnino, ki je del poslovnih sredstev davčnega zavezanca, uporablja za opravljanje njegove dejavnosti in tudi za njegove zasebne namene ali za zasebne namene njegovih zaposlenih ali za druge namene, kot za namene opravljanja njegove dejavnosti, ima pravico, da od DDV, ki ga je dolžan plačati za izdatke v zvezi s to nepremičnino, odbije DDV v skladu z 62. členom, prvim in drugim odstavkom 63. člena in prvim in sedmim odstavkom 65. člena, samo za del nepremičnine, ki se uporablja za opravljanje njegove dejavnosti.

(2) Ne glede na 15. člen tega zakona (opravljanje storitev za neposlovne namene) se popravek odbitka zaradi spremembe v deležu uporabe nepremičnine iz prejšnjega odstavka opravi v skladu z načeli iz 68., 69. in 70. člena tega zakona.

Po pojasnilih zakonodajalca davčni zavezanec začetni odbitek DDV določi sam glede na njegovo predvideno uporabo nepremičnine za poslovno ali neposlovno rabo, pri čemer pa mora v okviru poslovne rabe razlikovati še med transakcijami, pri katerih DDV lahko odbije, in transakcijami, pri katerih se DDV ne sme odbiti. Če se delež uporabe nepremičnine pozneje spremeni, se popravek odbitka opravi na način, kot to določajo 68., 69. in 70. člen ZDDV-1.

To po našem mnenju pomeni, da bo moral davčni zavezanec, to velja predvsem za davčnega zavezanca, ki si odbija vstopni DDV v deležu, za nepremičnino, ki jo bodisi nabavlja oz. adaptira, v svojih aktih določiti, kolikšen del uporabe te nepremičnine se bo namenil obdavčenim transakcijam.

V kolikor se bo izkazalo, da je ta delež večji oz. manjši, bo temu ustrezno naredil popravek vstopnega DDV.

V v zvezi z neposlovno rabo blaga in storitev ter na temo popravkov odbitkov DDV je Sodišče ES izdalo vrsto sodb, v katerih so obravnavane različne situacije iz prakse. Te sodbe so naslednje: C-434/03 (Charles), C-63/04 (Centralan), C-72/05 (Household Wollny), C-184/04 (Uudenkaupungin kaupunki), C-20/91 (De Jong), C-33/93 (Empire Stores), C-48/97 (Kuweit Petroleum), C-322/99 (Hans-Georg Fischer), C-323/99 (Klaus Brandenstein), C-412/03 (Hotel Scandic Gåsabäck), C-487/01 (Leusden) in C-7/02 (Holin), C-233/05

(Dressuurstal Jespers), C-50/88 (Kühne), C-193/91 (Mohsche), C-230/94 (Renate Enkler), C-269/00 (Wolfgang Seeling), C-17/01 (Walter Sudholz), C-155/01 (Cookies World), C-258/95 (Julius Fillibeck), C-97/90 (Lennartz), C-291/92 (Armbrecht), C-378/02 (Waterschap Zeeuws Vlaanderen), C-172/03 (Wolfgang Heiser), C-415/98 (Laszlo Bakcsi) ter C-376/02 (Goed Wonen), C- 72/05, C-460/07 (Sandra Puffer).

12. Obračun DDV

12.1. Davčno obdobje

Po 1. 1. 2011 pravilnik določa, da je za davčnega zavezanca, ki se mu tekom leta spremeni davčno obdobje iz koledarskega trimesečja v koledarski mesec zaradi opravljanja transakcij znotraj Unije in dolžnosti predložitve rekapitulacijskega poročila iz 90. člena ZDDV-1, v naslednjem koledarskem letu davčno obdobje lahko koledarsko trimesečje, če v preteklem koledarskem letu ni presegel 210.000 EUR obdavčljivega prometa in ne opravlja transakcij znotraj Unije, za katere je dolžan predlagati rekapitulacijsko poročilo.

13. Obveznost plačila

13.1. Osebe, ki morajo plačati DDV

Davčni zavezanec, ki v Sloveniji nima sedeža in je plačnik DDV, je dolžan imenovati davčnega zastopnika le v primerih, ko ima sedež v tretji državi ali na tretjem ozemlju. V kolikor ima sedež v drugi državi članici, nima te obveznosti.

S tem se po navedbah zakonodajalca v slovenski pravni red prenaša določba drugega pododstavka 204. člena Direktive Sveta 2006/112/ES. Davčnega zastopnika ne more imenovati davčni zavezanec, ki nima sedeža znotraj Unije in opravlja elektronske storitve osebam, ki niso davčni zavezanci, po posebni ureditvi za elektronsko opravljene storitve.

13.2. Prejemniki blaga in storitev kot plačniki DDV – mehanizem obrnjene davčne obveznosti

Po 1. 1. 2011 se mehanizem obrnjene davčne obveznosti uvaja tudi na področje trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja varstvo okolja. Namen te določbe je preprečevanja prenosa goljufij na področju trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Slovenijo iz držav članic in tudi tretjih držav, ki so ali bodo uvedle mehanizem obrnjene davčne obveznosti na tem področju. To določilo preneha veljati 30. 6. 2015.

13.2.1. Dobava odpadkov, ostankov in rabljenega materiala : Priloga III a

Od 1. 1. 2011 velja nova Priloga III a – Seznam dobav odpadkov, ostankov in rabljenega materiala ter storitev, v zvezi s katerimi so plačniki DDV prejemniki blaga in storitev, kot sledi:

(1) Dobava železnih in neželeznih kovinskih odpadkov, ostankov in rabljenega materiala, vključno s polizdelki od predelave, izdelave ali taljenja železnih in neželeznih kovin ter njihovih zlitin;

(2) dobava pol predelanih izdelkov iz železa in neželeznih kovin ter s tem povezane storitve predelave.

Črtajo se točke 3, 4, 5 in 6 tako, da se mehanizem obrnjene davčne obveznosti ne uporablja več za:

(3) dobavo ostankov in drugega materiala, ki ga je mogoče reciklirati in vsebuje železne in neželezne kovine, njihove zlitine, žlindro, pepel, škajo in industrijske ostanke, ki vsebujejo kovine ali njihove zlitine, ter opravljanje storitev izbiranja, rezanja, ločevanja na dele in stiskanje za te izdelke;

(4) dobavo odpadkov iz železa in neželeznih kovin, kot tudi ostružkov, ostankov, odpadkov, rabljenega materiala in materiala, ki ga je mogoče reciklirati, ki vsebujejo odpadno steklo, steklo, papir, karton, lepenko, krpe, kosti, usnje, umetno usnje, pergament, surovo kožo z dlako ali brez nje, kite, tetive, motvoze, vrvi, konopce, kable, gumo in plastiko, ter s tem povezane storitve predelave;

(5) dobavo materiala, navedenega v tej prilogi, po predelavi v obliki čiščenja, loščanja, izbire, rezanja, drobljenja, stiskanja ali vlivanja v ingote; in

(6) dobavo ostankov in odpadkov po obdelavi osnovnih materialov.

3.3. Solidarna odgovornost za plačilo DDV

Z ZDDV-1 se uporaba solidarne odgovornosti širi na vse davčne zavezance, identificirane za namene DDV v Sloveniji, če iz objektivnih razlogov izhaja, da je davčni zavezanec vedel oziroma bi moral vedeti, da sodeluje pri transakcijah, katerih namen je izogibanje plačilu DDV.

Z navedeno spremembo bo možno solidarno odgovornost naložiti tudi dobavitelju blaga ali storitev v primeru, ko ta lahko popravi (zmanjša) znesek obračunanega DDV na podlagi obvestila kupca, da je popravil (zmanjšal) znesek DDV, ki ga je odbil, vendar pa kupec svoje obveznosti iz naslova zmanjšanja odbitka DDV ni plačal v proračun.

14. Rekapitulacijsko poročilo

Po 1. 1. 2011 velja, da v kolikor namesto osebe, ki ima sedež v drugi državi članici in ki se je identificirala za namene DDV v Sloveniji, predloži obrazec RP-O zastopnik, kot je ta določen v ZDDV-1C (2. odst. 50. člena – več v poglavju 6.3.2), mora zastopnik v obrazcu RP-O navesti svojo identifikacijsko številko za DDV in identifikacijsko številko zastopane osebe ter izkazati podatke o dobavah blaga znotraj Unije, ki jih opravi ta oseba, za obdobje poročanja, za katerega se izpolnjuje rekapitulacijsko poročilo, in podatke o popravkih za pretekla obdobja poročanja.

V ta namen je na obrazcu RP-O dodano polje Skupna vrednost dobav blaga po carinskih postopkih 42 (sprostitvev v prost promet za blago, ki je oproščeno DDV v okviru davčne dobave v drugo državo članico) in 63 (postopek ponovnega uvoza s hkratno sprostivijo v prost promet za blago, ki je oproščeno plačila DDV v okviru davčne dobave v drugo državo članico).

15. Kazenske določbe

Po 1. 1. 2011 velja, da se pri popravljanju davčne osnove v tekočem obračunu DDV zaradi popravka napake iz obračuna DDV za preteklo davčno obdobje ne obračunavajo zamudne obresti, temveč obresti, ki se obračunavajo za samoprijavo v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek (63. člen ZDavP-2B).